

hvad man i daglig Tale kalder Krigsudgifter, men ogsaa en Række civile Udgifter, som vil blive højere end budgetteret.

Men disse og lignende Betragtninger fører jo naturligt Tanken hen paa Spørgsmaalet om det ønskelige i at finde nye Indtægter, ikke blot med Krigssituationen for Øje, men ogsaa med Henblik paa den Tid, der kommer efter. Uden at jeg har Lyst til at profetere — eller *kan* profetere —, kan det sikkert siges, at selv om Krigen hører op, før det nu ser ud til, at det skal ske, kommer der en Overgangsperiode, hvor Forholdene ogsaa vil være meget abnorme og rimeligvis vil være af den Natur, at en hel Del ekstraordinære Udgifter bliver nødvendige, og at der maaske kommer Indtægtstab, som ogsaa maa tages med i Betragtning. Der er ogsaa en anden Ting, vi ikke maa glemme, naar man ser hen paa den Periode, der vil følge umiddelbart efter Krigen, og det er, at der er holdt en hel Del i og for sig berettigede Krav tilbage. Det vil være ganske øjensynligt for den, der virkelig gennemstuderer dette Finanslovsforslag, at der forestaar en hel Del Ting, som den højtærede Finansminister ikke har taget med, men som, naar Krigen er endt, naturligvis vil melde sig med forøget Styrke, fordi de har været holdte tilbage saa længe. Men saa er der jo visse Udgifter, som vi, naar det drejer sig om at se paa Nødvendigheden af en Indtægtsforøgelse, først og fremmest maa tage Hensyn til, det er Dækningen af Renter og Afdrag paa Krigslaanene. Vi har allerede 120 Mill. Kr., og efter den Tale, hvormed den højtærede Finansminister fremlagde Finanslovsforslaget, kan vi jo forudsætte, at hvis Krigen varer ved ud over dette Finansaar, vil vi ved dets Udløb staa i den Situation, at de ekstraordinære Krigslaan er forbrugte, og at der ikke er mere tilbage af Kassebeholdningen, og at vi altsaa staar overfor det tredie Krigslaan. Dertil kræves der jo altsaa paa ny Forrentning — og maaske ogsaa Afdrag, det ved jeg naturligvis ikke, det kommer an paa, hvorledes Laanet bliver stiftet. Men i hvert Tilfælde skylder den højtærede Finansminister os, om jeg maa bruge det Udtryk, 3 Millioner til Forrentning af Laanet af Juli 1915. Mine Udtalelser i Sommer herom gik ud paa, at jeg ikke ansaa det for hensigtsmæssigt, at man, hver Gang der var Tale om at stifte en ny Gæld, gik til en partiel Skattelovgivning, men at det kunde forsvares at give nogen Respit, saa man kunde tage Spørgsmaalet op med Mel-

lemrum. Særlig fandt jeg nu i Juli Maaned saadant lidet hensigtsmæssigt, da man stod ikke ret mange Maaneder fra Afgivelsen af Statsregnskabet og Fremlæggelsen af det nye Finanslovsforslag, som selvfølgelig vilde give og ogsaa har givet bedre Overblik. Dette var Meningen af mine Ord den Gang; det var ikke at fratagde noget Krav om Dækning, og det var heller ikke den højtærede Finansministers Mening efter det Tilsvare, han gav mig, idet han stærkt betonedes: „i Øjeblikket“. Men Meningen var, at man skulde vente til det ikke fjerntliggende Tidspunkt, da vi kunde have et bedre Overblik. Dette Tidspunkt er efter min Mening kommet nu. Nu er der ikke mere at vente efter, hvis man ikke vil vente til efter Krigen, og det vilde jeg anse for uforsvarligt; vi kan allerede nu forholdsvis godt overse Situationen, da vi har Statsregnskabet og Finanslovsforslaget for næste Aar for os. Den højtærede Finansminister var inde paa dette Spørgsmaal ved Fremlæggelsen af sit Forslag her, og han fremkom da med en Udtalelse, som jeg ikke kan være enig med ham i, idet han nemlig vilde regne med de 1,300,000 Kr., der er budgetteret Merindtægt paa Formue- og Indtægtsskatten efter de Oplysninger, der har foreligget for Ministeriet fra Skattemyndighederne. Ved Merindtægt forstås der jo i denne Sammenhæng Indtægter, der gaar ud over de 22 Millioner, som Formue- og Indkomstskatten skulde bringe i indeværende Finansaar, plus 2,700,000 Kr., som skulde være Udbyttet af den Lov, vi vedtog sidste Rigsdagssamling, plus de 4 pCt., som Finansministeren regner for normal Stigning. Ud over det kommer saa 1,300,000 Kr., og det lægger den højtærede Finansminister sin Haand paa og siger: Der har jeg saa det til Dækning af den specielle Udgift, vi faar ved Stiftelsen af det sidste Krigslaan. Det Ræsonnement maa jeg tage bestemt Afstand fra. Jeg tror, det er farligt at komme ind paa at regne paa den Maade, naar Talen er om Dækning af nye Udgifter; thi det er, hvad jeg vilde kalde en ordinær Stigning. Det er en Stigning, vi har paa vore bestaaende Skatter, og som vi maa regne med paa ingen Maade kan undværes; thi hvis ikke Skatterne stiger paa denne Maade — for Forbrugsskatteernes Vedkommende ved forøget Forbrug, for Ejendomsskyldens Vedkommende ved Tilbygning og forøget Værdi af Ejendommene i øvrigt og for Formue- og Indtægtsskatten ved forøgede